

Rakli

Kiinteistönomistajat
ja rakennuttajat

EU:n asetustalon luonnon ennallistamisesta Artikla 6: kaupunkiekosysteemien ennallistaminen

Rakli ry

31.10.2022

Asetusluonnos, 6 artikla
Kaupunkien ekosysteemien ennallistaminen

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että **vuoteen 2030 mennessä kaupunkien viheralueita ja puiden latvuspeittävyyttä ei menetetä nettomääräisesti vuoteen 2021 verrattuna** missään kaupungeissa eikä pienemmissä kaupungeissa tai esikaupungeissa.

2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että kaupunkien **viheralueiden kansallinen kokonaispinta-ala kasvaa kaupungeissa sekä pienemmissä kaupungeissa ja esikaupungeissa vähintään kolmella prosentilla kaupunkien sekä pienempien kaupunkien ja esikaupunkien vuoden 2021 kokonaispinta-alasta vuoteen 2040 mennessä ja vähintään viidellä prosentilla vuoteen 2050 mennessä.** Lisäksi jäsenvaltioiden on varmistettava, että

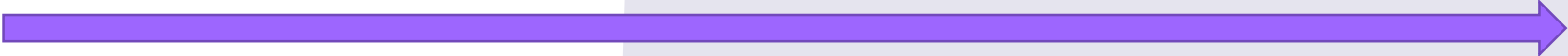
a) puiden latvuspeittävyys on vähintään 10 prosenttia kaikissa kaupungeissa sekä pienemmissä kaupungeissa ja esikaupungeissa vuoteen 2050 mennessä; ja

b) saavutetaan nettolisäys kaupunkien viheralueissa, jotka integroidaan nykyisiin ja uusiin rakennuksiin ja infrastruktuurihankkeisiin, myös perusparannusten ja uudistamisen avulla, kaikissa kaupungeissa sekä pienemmissä kaupungeissa ja esikaupungeissa.

Kaupunkien viheralueella tarkoitetaan:

kaikkia vihreitä kaupunkialueita, lehtimetsiä, havumetsiä, sekametsiä, luonnonniittyjä, nummia, kasvuvaiheessa olevia metsiä ja vähäkasvisia alueita, joita esiintyy kaupungeissa tai pienemmissä kaupungeissa tai esikaupungeissa, laskettuna Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) 2021/696 perustetun Copernicuksen maakartoituspalvelun toimittamien tietojen perusteella

Artiklan 6 sääntelyn pääkohdat

2021	2030	2040	2050
Viheralueet/kunta	Vähintään sama pinta-ala kuin 2021		
Latvuspeitteisyys/kunta	Vähintään sama pinta-ala kuin 2021		Vähintään 10% kunnan pinta-alasta
Viheralueet/ kollektiivitavoite 63 kunnalle		+ 3 %-yksikköä summa- pinta-alaan(?) lisää	+ 5 %-yksikköä summa- pinta-alaan(?) lisää

Nettolisäys rakennuksiin ja infrahankkeisiin integroitu vihreä: v. 2021 verrattuna? Onko jatkuva tavoite, heti kun asetus tulee voimaan (esim. 1.1.2024)?

Säätelyn piiriin kuuluvat kunnat

- Säätelyn piirissä 63 kuntaa Suomesta
 - Perustuu EU:n käyttämään alueluokitukseen
 - Mukana mm. suuret kaupungit ja useita keskustaupunkien kehyskuntia, mutta osa kehyskunnista kuitenkin säätelyn ulkopuolella. Toiminnallista kaupunkiseutua ei siis säädeltäisi yhtäläisin säädöksin.

Cities (10 kpl)

Espoo
Helsinki
Jyväskylä
Kauniainen
Kuopio
Lahti
Oulu
Tampere
Turku
Vantaa

Towns and Suburbs (53 kpl)

Maarianhamina
Imatra
Lappeenranta
Seinäjoki
Mikkeli
Pieksämäki
Savonlinna
Hanko
Hyvinkää
Järvenpää

Karkkila
Kerava
Lohja
Porvoo
Raasepori
Tuusula Kajaani
Forssa
Hämeenlinna
Riihimäki
Kokkola
Hamina
Kotka
Kouvola

Kemi
Rovaniemi
Tornio
Heinola
Hollola
Orimattila
Kangasala
Nokia
Pirkkala
Valkeakoski
Ylöjärvi
Pietarsaari
Vaasa
Joensuu

Kempele
Raahe
Ylivieska
Iisalmi
Varkaus
Kankaanpää
Pori
Rauma
Ulvila
Kaarina
Naantali
Paimio
Raisio
Salo
Uusikaupunki

Pääviestit 1/2

- Suomessa julkinen keskustelu ennallistamisasetuksesta on keskittynyt metsätalouden toimintaedellytyksiin ja luonnon ennallistamiseen maa- ja metsätalousalueilla. Artikla 6 kaupunkiekosysteemien ennallistamisesta on jäänyt keskustelussa paitsioon.
- Kaupunkiympäristön osalta asetuksessa ei ole kyse luontoalueiden ennallistamisesta, vaan kaupunkirakentamisen kieltämisestä, mikäli kaupunki ei kompensoi tuottamalla uutta viheraluetta tilalle.
 - Asetus koskisi kaikkia niitä kuntia, jotka täyttävät asetuksessa sovelletun alueluokituksen (Suomessa 63 kuntaa), riippumatta siitä, miten paljon kunnissa on tällä hetkellä viheralaa
 - Kaupunkien kasvu, pinta-ala ja vihermäärä vaihtelevat dramaattisesti eurooppalaisten kaupunkien välillä
- Asetus rankaisisi kuntia, joiden maankäyttö on keskittynyt ilmastotavoitteiden mukaisesti olemassa olevan yhdyskuntarakenteen kehittämiseen ja hallittuun laajentamiseen
- Asetus toisi yritysten investointipäätöksiin suurta epävarmuutta (mm. epävarmat maankäyttöprosessit, kaupunkimaan niukkuus) ja siten heikentäisi halua investoida

Pääviestit 2/2

- Kaupunkien kasvua ei pystytä ohjaamaan kokonaisuudessaan olemassa olevaan kaupunkirakenteeseen, vaan esimerkiksi yrityksille on kyettävä tarjoamaan tontteja myös uusilta ns. greenfield-alueilta
- Kaupungeilla ei ole valmiuksia luoda investointikelpoisia tontteja nykyisen kaupunkirakenteen sisällä edes kaikkiin asuntorakentamisen tarpeisiin, vaikka painopiste onkin täydennysrakentamisessa
- Asetus ohjaisi kaavoitusta ja rakentamista hyvin yksityiskohtaisesti mm. edellyttämällä viherpinta-alan lisäämistä viherseininä ja –kattoina. Nämä ovat Suomessa kunnan kaavamonopolin ja rakennusvalvonnan asioita, eikä niitä pidä säädellä EU-tasolta.
- Asetus olisi ristiriidassa muiden ilmastotavoitteiden kanssa
 - Asetus lisäisi merkittävästi painetta purkaa olemassa olevaa rakennuskantaa uuden, tehokkaamman, rakentamisen alta
 - Asetus hankaloittaisi merkittävästi tuulivoimaloiden ja aurinkopaneelientien rakentamista
 - Viherkatot heikentäisivät rakennusten aurinkosähkötuotannon mahdollisuuksia

Avoimia kysymyksiä

- Miten asetus vaikuttaa kaupunkien kestävään kasvuun?
- Miten asetus vaikuttaa kuntien maapolitiikkaan? Miten asetuksen piirissä olevien kuntien (63) maapolitiikka ja kaavoitus eroaisivat niistä kunnista, jotka eivät olisi ko. sääntelyn piirissä?
- Miten asetus vaikuttaa em. kuntien kaavoitukseen: uudisalueet ja täydennysrakentaminen?
 - Miten kaupungit varautuvat investointikelpoisten tonttien luomiseen täydennys- ja tiivistyskaavoillaan?
 - Miten kaupungit suhtautuvat purkavaan täydennysrakentamiseen ja korkeaan rakentamiseen, joita asetuksen soveltaminen edellyttäisi?
 - EU sääntelisi mm. viherkattojen ja -seinien määrää. Miten suomalaisten kuntien kaavoitusmonopoli ja rakentamisvalvonta sopivat EU-sääntelyn kanssa yhteen?

Ratkaisuja

- **Artiklan 6 poistaminen asetustuonnoksesta**
- **Koko asetustuonnoksen hylkääminen**